

Szkolny Program Profilaktyki ***Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku***

Założenia ogólne

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne młodzieży, towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Jest zatem istotnym elementem wychowania i stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela, który powinien wskazywać młodemu człowiekowi właściwą drogę i uczyć tej niełatwej sztuki tworzenia siebie i drugiej osoby.

Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy oraz program profilaktyki tworzą spójną całość.

Program profilaktyki to wyodrębnienie planu specyficznych oddziaływań wychowawczych, nastawionych na przeciwdziałanie zagrożeniom występującym w danym środowisku.

Szkolny Program Profilaktyki dostosowany jest do potrzeb uczniów i środowiska, opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Podstawę prawną Szkolnego Programu Profilaktyki stanowią:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. wraz z późniejszymi zmianami;
- Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. z późniejszymi zmianami;
- Konstytucja RP z dnia 17 października 1997 r.;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Konwencja o Prawach Dziecka;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35, poz. 230 z p. zm.), nowelizacja z dnia 12 września 1996 r. (Dz. U. nr 127, poz. 593);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 75, poz. 468);
- Statut Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Piątkowisku

Ponadto w planie działań uwzględniono założenia rządowego programu na lata 2008- 2013 „*Bezpieczna i przyjazna szkoła*”, którego podstawowymi celami są:

- Poprawa stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach systemu oświaty poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego w szkole;
- Zwiększenie wpływu rodziców na życie szkoły;
- Zwiększenie umiejętności wychowawczych dyrektorów szkół i placówek wychowawczych, nauczycieli i rodziców oraz pracowników administracji;
- Zwiększenie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów;

- Indywidualizacja kształcenia uczniów, rozwój ich zainteresowań, zwiększenie autonomii uczniów w szkole;
- Wzmocnienie i rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk patologicznych (m. in. przemoc, nikotynizm, narkomania, alkoholizm);
- Przeciwdziałanie agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży poprzez sport.

Diagnoza środowiska szkolnego

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego oraz indywidualnych rozmów zauważa się występowanie następujących problemów:

- nieprawidłowy styl odżywiania dzieci;
- niewłaściwe wykorzystywanie czasu wolnego;
- brak motywacji do nauki i rozwoju osobowości;
- przejawy zachowań społecznie nieakceptowanych.

Z prowadzonych w szkole wywiadów i obserwacji zachowań uczniów wynika, iż przyczyną negatywnych zjawisk, nieakceptowanych społecznie zachowań jest:

- niska odporność psychiczna uczniów na sytuacje trudne;
- słaba umiejętność komunikacji interpersonalnej;
- nieumiejętność radzenia sobie z przykrymi emocjami, stresem;
- brak spójnego systemu wartości;
- kryzys rodziny;
- podporządkowanie konsumpcyjnemu stylowi życia;
- brak zainteresowań;
- brak autorytetów i celów w życiu.

Cele programu

Nadrzędnym celem działań profilaktycznych jest zapobieganie niepożądanym zjawiskom wychowawczym poprzez kształtowanie u uczniów odpowiedzialności i samodzielności w dokonywaniu wyboru zachowań właściwych dla siebie i innych ludzi.

Cele ogólne programu:

1. Zapobieganie trudnościom dydaktycznym.
2. Zapobieganie trudnościom wychowawczym.
3. Propagowanie bezpiecznego, zdrowego, higienicznego i stylu życia.
4. Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk patologicznych takich jak przemoc, uzależnienia, stosowanie używek.
5. Kształtowanie osobowości dziecka z uwzględnieniem uniwersalnych wartości moralnych.

Sposób realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki

Metody pracy przewidziane dla realizacji programu profilaktyki dla uczniów edukacji wczesnoszkolnej:

- 1) zabawy integracyjne;
- 2) gry i zabawy ruchowe;
- 3) zajęcia sportowe;
- 4) scenki, psychodramy, krąg uczuć;
- 5) wycieczki tematyczne;
- 6) wyjazdy śródroczne na „Zieloną Szkołę”;
- 7) wyjazdy do kina, teatru;
- 8) pogadanki, prelekcje;
- 9) prace plastyczne, artystyczne, literackie;
- 10) spotkania z ciekawymi ludźmi;
- 11) spotkania i zajęcia praktyczne z pracownikami służby zdrowia, pracownikami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantami.

Metody pracy przewidziane dla realizacji programu profilaktyki dla uczniów klas IV – VI:

- 1) zajęcia prowadzone w ramach poszczególnych przedmiotów;
- 2) pogadanki, prelekcje;
- 3) wyjazdy do kina, teatru;
- 4) projekcje filmów tematycznych;
- 5) rozmowy z pracownikami służby zdrowia, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, policjantem;
- 6) spotkania z rodzicami;
- 7) gry i zabawy interakcyjne;
- 8) warsztaty poznawczo – doskonalące;
- 9) spotkania z ciekawymi ludźmi;
- 10) zajęcia w kółkach zainteresowań;
- 11) zajęcia sportowe;
- 12) organizowanie wycieczek i wyjazdów do kina i teatru.

Szczegółowy sposób realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki zawiera załącznik

W każdym nowym roku szkolnym w sposobie realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki uwzględniane będą priorytety MENiS i Łódzkiego Kuratora Oświaty.

Przewidywane efekty

W wyniku realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki przewiduje się następujące efekty:

Uczniowie będą:

- odpowiedzialnie traktowali swoje życie i zdrowie;
- troszczyli się o rozwój swojej osobowości;
- potrafili wykorzystać zdobytą wiedzę w życiu codziennym;
- szanowali godność własną i drugiego człowieka;
- potrafili współpracować z innymi;
- skutecznie przeciwstawiali się przemocy, agresji w środowisku;
- interesowali się problemami innych i potrafili pomagać;
- prowadzić zdrowy styl życia;

- potrafili twórczo i aktywnie spędzać czas wolny.

Rodzice uczniów będą:

- mieli motywację do współdziałania i uczestniczenia w życiu szkoły;
- odczuwali satysfakcję z rozwoju własnego dziecka;
- wspomagali oddziaływania wychowawcze szkoły.

Nasza szkoła utrwali wizerunek:

- otwartej, aktywnej, przyjaznej i bezpiecznej;
- dbającej o wszechstronny rozwój i wychowanie dzieci.

Ewaluacja

W celu oceny efektywności prowadzonych działań wychowawczych, po każdym roku szkolnym dokonywana będzie ewaluacja programu:

- obserwacja (wychowawcy klas),
- ankiety dla uczniów,
- ankiety dla rodziców,
- wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców),
- rozmowy z uczniami,
- rozmowy z rodzicami,
- analiza dokumentów,
- obserwacja i ocena zachowań

Program profilaktyki realizowany jest przez wszystkich nauczycieli przy współpracy pedagoga oraz przy pomocą instytucji wspierających szkołę.

Szkolny Program Profilaktyki został zatwierdzony decyzją rady pedagogicznej po uzgodnieniu z radą rodziców i samorządem uczniowskim.

ZAŁĄCZNIK

Szczegółowy sposób realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki

Cel ogólny	Cele szczegółowe i opis działań	Odpowiedzialny
1. Zapobieganie trudnościom dydaktycznym	1. Rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych uczniów. W razie stwierdzonej potrzeby powołanie Zespołu ds. Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej.	pedagog
	2. Realizowanie zaleceń Poradni Psychologiczno – pedagogicznej w zakresie dostosowania wymagań edukacyjnych – dostosowanie form i metod pracy.	wychowawcy pracownicy PPP
	3. Organizacja zajęć z uwzględnieniem zasobów intelektualnych dziecka, jego zainteresowań i uzdolnień: <ul style="list-style-type: none">▪ udział w zajęciach pozalekcyjnych,▪ udział w konkursach klasowych, szkolnych i międzyszkolnych,▪ indywidualizacja procesu lekcyjnego,▪ wypracowanie metod pracy z uczniem zdolnym,▪ wypracowanie metod pracy z uczniem mającym trudności w nauce,▪ przygotowywanie dodatkowych zadań rozszerzających wiadomości i umiejętności programowe.	nauczyciele przedmiotu opiekunowie kół zainteresowań
	4. Udział szkolnych konkursach i akcjach np. - „Mistrz ortografii” -Cała Polska czyta dzieciom- -konkursy przyrodnicze, matematyczne	nauczyciele przedmiotu
	5. Realizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej poprzez organizowanie zajęć: <ul style="list-style-type: none">▪ zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,▪ zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze,▪ zajęcia o charakterze terapeutycznym▪ zajęcia logopedyczne,▪ zajęcia świetlicowe,▪ zajęcia rozwijające uzdolnienia.	dyrektor pedagog wychowawcy
	6. Opieka nad uczniami drugorocznymi – zajęcia terapeutyczno - wspierające, wyrównawcze, indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami.	dyrektor pedagog wychowawcy

	<p>7. Wzmacnianie motywacji dzieci do pracy nad sobą w przezwyciężaniu trudności dydaktycznych oraz w dążeniu do sukcesów szkolnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozmowy indywidualne, ▪ zajęcia grupowe, warsztaty. 	wychowawcy nauczyciele przedmiotu pedagog
<p>2. Propagowanie bezpiecznego, zdrowego i higienicznego stylu życia</p>	<p>1. Systematyczne prowadzenie działalności w zakresie bhp i ppoż:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ alarmy próbne, drogi ewakuacyjne, szkolenia ▪ kształtowanie umiejętności dbania o bezpieczeństwo własne i innych oraz reagowania w sytuacjach niebezpiecznych ▪ dyżury nauczycieli na przerwach, reagowanie, pogadanki wychowawcze <p>2. Zapewnienie bezpieczeństwa warunków nauki, wychowania i opieki poprzez zainstalowanie systemu monitoringu wizyjnego.</p>	dyrektor wychowawcy nauczyciele straż pożarna
	<p>3. Rozwijanie świadomości uczniów dot. szeroko rozumianego bezpieczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpieczeństwo w domu, na ulicy, w drodze do i ze szkoły, • zachowanie w sytuacjach niebezpiecznych (typu pożar)- pogadanki wychowawcze, spotkania ze specjalistami, • szkolenia na kartę rowerową, • bezpieczne korzystanie z urządzeń elektrycznych • bezpieczeństwo w czasie wolnym oraz wakacji, ferii, - pogadanki wychowawcze • bezpieczeństwo związane z mediami: internet, telefon, telewizja – zajęcia edukacyjne oraz Dzień Bezpiecznego Internetu. • udział w konkursach o bezpieczeństwie 	straż miejska policja wychowawcy pedagog nauczyciel techniki, informatyki
	<p>4. Koordynowanie pracy Szkolnego Zespołu ds. Bezpieczeństwa.</p>	pedagog
	<p>5. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez aktywność fizyczną:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ udział w pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach sportowych, ▪ zachęcanie uczniów do poszukiwania ulubionej formy aktywności fizyczności, ▪ lekcje wychowania fizycznego na szkolnych boiskach. 	Nauczyciele w-f wychowawcy pielęgniarka środowiskowa

	<p>6. Nauka właściwego odpoczynku oraz odreagowywania napięć i niepokojów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pogadanki z zakresu higieny snu ▪ relaksacja ▪ udział w zajęciach prowadzonych przez pedagoga ▪ korzystanie z placu zabaw. 	<p>Pielęgniarka środowiskowa wychowawcy psycholog</p>
	<p>7. Rozwijanie zainteresowań środowiskiem naturalnym-poprzez kontakt z przyrodą i jej pozytywnym działaniem na układ nerwowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zabawa na świeżym powietrzu -odreagowanie napięć, niepokojów i emocji, ▪ udział w wycieczkach turystyczno – krajoznawczych. 	<p>nauczyciele w-f wychowawcy</p>
	<p>8. Krzewienie nawyków higieniczno-sanitarnych i racjonalnego odżywiania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ przestrzeganie harmonogramu dnia; czas na sen i wypoczynek, ▪ pogadanki na temat prawidłowego odżywiania się i jego roli dla rozwijającego się organizmu, ▪ udział w programach „Mleko z klasą” „Owoce i warzywa w szkole”, ▪ pogadanki nt. dbania o czystość własnego ciała, higieny jamy ustnej, ▪ profilaktyka jamy ustnej - fluoryzacja zębów dzieci klas I-VI 	<p>wychowawca pielęgniarka środowiskowa</p>
	<p>9.Profilaktyka wad postawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ akcja „Lżejsze Tornistry Najmłodszych” ▪ zajęcia korekcyjne. 	<p>nauczyciel zajęć korekcyjnych</p>
	<p>10. Wyjazd uczniów klas na „Zieloną Szkołę”.</p>	<p>dyrektor nauczyciele klas</p>
	<p>11. Klasowe wycieczki turystyczno – krajoznawcze.</p>	<p>wychowawcy</p>
	<p>12. Współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną – konsultacje, korzystanie z ulotek, plakatów.</p>	<p>pedagog pielęgniarka środowiskowa</p>

<p>4.</p> <p>Przeciwdziałani e występowaniu zjawisk patologicznych takich jak przemoc, uzależnienia, stosowanie używek</p>	<p>1. Integracja klasy jako grupy, w celu zbudowania poczucia akceptacji i przynależności:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ warsztaty integracyjne i interpersonalne prowadzone przez wychowawców, pedagoga, zaproszonego psychologa, ▪ imprezy i uroczystości klasowe, ▪ pikniki i wycieczki, ▪ kształtowanie właściwych stosunków interpersonalnych pozbawionych złośliwości wobec rówieśników. 	wychowawca pedagog
	<p>2. Klasa jako część społeczności szkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ udział w szkolnych imprezach i uroczystościach, ▪ festyn rodzinny. 	dyrektor wychowawcy
	<p>3. Tworzenie klasowych regulaminów, kontraktów dotyczących zasad współdziałania w grupie, wzajemnego szacunku, tolerancji, przeciwdziałanie negatywnym zachowaniom.</p>	wychowawcy
	<p>4. Prowadzenie zajęć warsztatowych z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeżywanie i wyrażanie uczuć i emocji ▪ Funkcjonowanie w grupie ▪ Budowanie poczucia własnej wartości ▪ Rozwiązywanie problemów i konfliktów ▪ Troskę o zdrowie i problemy uzależnień 	wychowawcy pedagog
	<p>5. Przeciwdziałanie uzależnieniom i stosowaniu używek:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uświadomienie uczniom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z palenia tytoniu, picia alkoholu, zażywania narkotyków (rozmowy, gazetki tematyczne, ulotki broszury, książki – udostępnione przez pedagoga i bibliotekę szkolną), ▪ konkurs plastyczny organizowany corocznie przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Gminy w Pabianicach, ▪ przeprowadzenie zajęć edukacyjnych na temat wpływu środków psychoaktywnych na organizm i mechanizmu uzależnienia, ▪ warsztaty dla uczniów, ▪ edukacja rodziców, ▪ spotkania ze specjalistami. 	pedagog wychowawcy

<p>5. Kształtowanie osobowości dziecka z uwzględnieniem uniwersalnych wartości moralnych.</p>	<p>1. Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku wobec innych, ich odmienności, upodobań, światopoglądu.</p>	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p>
	<p>2. Uwrażliwienie na potrzeby i krzywdy innych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności dzielenia się – akcja charytatywne, zbieranie nakrętek, włączanie się w działania PCK • zorganizowanie Szkolnego Dnia Życzliwości, Dnia Dobrych Uczynków itp. 	<p>pedagog wychowawcy</p>
	<p>3. Zwracanie uwagi na rolę tradycji, jej poszanowanie. Kontynuowanie tradycji.</p>	<p>wychowawcy</p>
	<p>4. Pomoc dzieciom w wyborze autorytetu, poznania jego wartości, kształtowania własnej hierarchii wartości. Zainteresowanie własnym rozwojem.</p>	<p>wychowawcy</p>